

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D.Babălău)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Buhnaci, I.Dutca, V.Sîrbu)

DECIZIE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Chistruga Marcel,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chistruga
Natalia împotriva lui Chistruga Marcel cu privire la încetarea proprietății și
încasarea pensiei de întreținere,
împotriva încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 24 septembrie 2019 Chistruga Natalia a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Chistruga Marcel cu privire la încetarea proprietății și
încasarea pensiei de întreținere.

Prin hotărârea din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
admis parțial acțiunea. S-a dispus încetarea proprietății comune în devălmășie
asupra automobilului de model XXXXX, cu nr. de înmatriculare XXXXX
precum și automobilului de model XXXXX anul producerii 2013, nr. de
înmatriculare XXXXX în cote părți egale, a câte ½ cota parte fiecăruia. S-a
dispus vânzarea automobilului de model XXXXX anul producerii 1996, cu nr.
de înmatriculare XXXXX precum și automobilului de model XXXXX anul
producerii 2013, nr. de înmatriculare XXXXX, la licitație, sub controlul
executorului judecătoresc, cu distribuirea în mod egal a prețului, câte ½ cota
parte din valoarea bunului fiecăruia. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea privind
încasarea pensiei de întreținere înaintată de către Chistruga Natalia împotriva lui
Chistruga Marcel. S-a dispus încasarea din contul lui Chistruga Marcel în
beneficiul Nataliei Chistruga cheltuielile judiciare, privind plata asistenței
juridice în mărime de 4 000 de lei, precum și dispunerea încasării din contul
Chistruga Natalia în beneficiul lui Chistruga Marcel a cheltuielilor judiciare
privind plata asistenței juridice în mărime de 4.000 lei, proporțional acțiunii
admise. S-a dispus încasarea din contul lui Chistruga Marcel în beneficiul
statului taxa de stat în mărime de 300 lei.

La 17 iulie 2020 a fost depus apel de către Chistruga Natalia împotriva
hotărârii din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea în

care pretențiile acesteia au fost respinse, solicitând emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral în sensul formulat.

La data de 31 iulie 2020 (conform plicului anexat) a declarat apel Chistruga Marcel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor admise și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Chistruga Natalia și Chistruga Marcel. S-a comunicat părții apelante Chistruga Natalia despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume: prezentarea cererii de apel motivate, fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile, de la data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat părții apelante Chistruga Natalia că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

S-a comunicat părții apelante Chistruga Natalia despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 225 lei (două sute douăzeci și cinci lei), fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile, de la data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat părții apelante Chistruga Natalia, că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2020, s-a corectat eroarea materială evidentă din cuprinsul încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2020, în partea dispozitivă a încheierii și s-a înlocuit sintagma greșită din dispozitivul încheierii „Se comunică părții apelante Chistruga Natalia despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 225 lei (două sute douăzeci și cinci lei), fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheieri. Se explică părții apelante Chistruga Natalia, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare”, cu sintagma corectă: „Se comunică părții apelante Chistruga Marcel despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 225 lei (două sute douăzeci și cinci lei), fiindu-i acordat pentru aceasta termen de 10 zile, de la data recepționării prezentei încheieri. Se explică părții apelante Chistruga Marcel că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare”.

Copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2020 și 23 septembrie 2020 a fost recepționată de către reprezentantul apelantului Chistruga Marcel, avocatul Balmuș Aurelia la data de 28 septembrie 2020, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, care atestă expedierea acestora la

adresa indicată de avocatul Balmuş Aurelia–aurelia.bagrin@savva.md și bagrin.aurelia@gamil.com.

La data de 08 octombrie 2020 (conform plicului anexat) Chistruga Marcel a depus cererea de apel motivată, astfel apelantul conformându-se parțial încheierii din 10 septembrie 2020.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Chistruga Marcel din motiv că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău 10 septembrie 2020. S-a remis în adresa apelantului Chistruga Marcel cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 05 noiembrie 2020 Chistruga Marcel a declarat recurs împotriva încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului au indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece concluzia instanței de apel este neîntemeiată, fiind apreciate eronat circumstanțele cauzei.

A menționat că la 08 octombrie 2020 a achitat taxa de stat în sumă de 225 de lei la BC „Moldinconbank” SA, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numeralului nr.51. La aceeași dată a expediat în adresa instanței de apel cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat.

A indicat că a îndeplinit indicațiile instanței de apel stabilite prin încheierea din 10 septembrie 2020 și 23 octombrie 2020, fapt demonstrat și prin actul de constatare întocmit de executorul judecătoresc George Boțan cu nr.26 din 30.10.2020.

A susținut că expedierea în adresa instanței de apel a apelului motivat împreună cu originalul bonului de plată mai este demonstrat și prin copia avizului de recepție a scrisorii unde apelantul Chistruga Marcel a indicat expres că expediază cererea de apel motivat și taxa de stat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel, a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 15 octombrie 2020, fiind expediată reprezentantului recurentului pentru cunoștință la 26 octombrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.104).

Astfel, Colegiul constată că recursul înregistrat la 05 noiembrie 2020 a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art.368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

După cum atestă materialele cauzei, prin încheierea din 10 septembrie 2020 corectată prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Chistruga Marcel și s-a acordat termen de 10 zile de la momentul recepționării pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite și anume, obligația de a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 225 lei – fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, care atestă expedierea încheierilor menționate la adresa avocatului Balmuș Aurelia–aurelia.bagrin@savva.md și bagrin.aurelia@gamil.com.

La data de 08 octombrie 2020 Chistruga Marcel a depus cererea de apel motivată, astfel apelantul conformându-se parțial încheierii din 10 septembrie 2020.

Prin urmare, conform încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Chistruga Marcel din motiv că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea

Curtii de Apel Chişinău 10 septembrie 2020. S-a remis în adresa apelantului Chistruga Marcel cererea de apel cu toate documentele anexate.

Colegiul civil consideră întemeiată încheierea atacată cu recurs, or, potrivit materialelor cauzei, la cererea de apel depusă la 08 octombrie 2020 nu este anexat bonul de plată a taxei de stat, prin urmare, Chistruga Marcel s-a conformat doar parțial încheierii din 10 septembrie 2020 în pofida faptului că a cunoscut despre faptul că litigiul examinat este de ordin patrimonial și a recepționat la 28 septembrie 2020 încheierea din 10 septembrie 2020 și din 23 septembrie 2020, respectiv a fost înștiințat legal, despre termenul limită în care urma să lichideze neajunsurile din cererea de apel.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că la 08 octombrie 2020 a achitat taxa de stat în sumă de 225 de lei și la aceeași dată a expediat în adresa instanței de apel cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, deoarece, la actele cauzei în adresa instanței de apel la momentul examinării chestiunii privind primirea cererii de apel depusă de Chistruga Marcel era expediată doar cererea de apel motivată fără bonul de plată în original al taxei de stat (f.d.93-97).

În context, este de menționat că potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel și prezentarea cererii de apel motivate cu anexarea bonului de plată a taxei de stat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În altă ordine de idei, instanța de recurs menționează că, potrivit art.105 alin. (5) CPC, dacă părțile sunt reprezentați de către avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocatului, ca și în prezenta cauză, iar recepționarea înștiințărilor înlătură orice viciu de citare sau de înștiințare a părților.

Respectiv, prin prisma art. 75 alin.(4) din Codul de procedură civilă, omiterea de către reprezentantul apelantei a termenului acordat pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea apelantului și reprezentantului acesteia, dat fiind faptul că procedura de comunicare a actelor judecătorești a fost respectată, însă neajunsurile specificate, nu au fost înlăturate.

La caz, potrivit art.27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

De asemenea, articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Respectiv, legiuitorul oferă dreptul fiecărui participant la proces, de a dispune de drepturi egale în instanță pentru a-și apăra interesele afectate fie de către o parte, fie de către instanța de judecată.

Cu toate acestea recurentul Chistruga Marcel urma să-și exercite cu bună credință obligațiile sale procesuale, să întreprindă toate măsurile necesare pentru a înlătura impedimentele procesuale, asigurând prezentarea apelului motivat și bonul taxei de stat, în termenul stabilit – obligație statuată prin încheierea instanței de apel și care rezultă și din jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) – care însă au fost ignorate.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Chistruga Marcel împotriva încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel împotriva hotărârii din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Chistruga Marcel.

Se menține încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chistruga Natalia împotriva lui Chistruga Marcel cu privire la încetarea proprietății și încasarea pensiei de întreținere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru